

Vysoké teploty a kroupy

Vysoké teploty přímo ovlivňují úrodu a kvalitu plodin, zvyšují potřebu zavlažování a podporují šíření některých škůdců a chorob. Pokud maximální teplota vzduchu dosáhne hodnoty 30,0 °C nebo vyšší, mluvíme o tropickém dnu. Z grafu 1 je patrný nárůst tropických dní v jednotlivých desetiletích od roku 1961 v České republice. V desetiletí 2011–2020 byl průměrný počet tropických dnů 2,6x vyšší než v období 1961–1970.

Nejvíce tropických dnů registrujeme v polohách do 400 m n. m., v průměru 18 dnů. Ve vyšších polohách tento počet klesá, na-

příklad v polohách 400–800 m jde o devět dnů, nad 800 m o jeden den. V grafu 1 jsou patrné hodnoty pro poslední dva roky,

především v roce 2022 jsme zaznamenali až 20 tropických dnů. V současnosti proudí na naše území velmi teplý vzduch od

konce června, počet tropických dnů významně roste.

Kroupy vznikají v bouřkách v oblacích s velkou vertikální mohutností a rychlostí výstupného proudu. O tom, jak velké škody napáchají, rozhoduje nejen jejich velikost, ale i rychlost větru při bouřkách. Čím je velikost krup a rychlost větru vyšší, tím jsou škody větší. Kvůli nárůstu teplot nedochází tak často ke střídání teplých a studených period hlavně v letním období a počet bouřek klesá. Tento pokles je patrný z grafu 2. Zároveň se výrazně v čase nemění počet dnů s kroupami, nejčastější výskyt je v průměru jedenkrát za rok. V posledních dvou letech byl výrazně vyšší počet krup registrován v Evropě v roce 2021, kdy byla zaznamenána i rekordní kroupa o velikosti 13,5 cm spadlá v blízkosti polského Lodže.

S růstem počtu tropických dnů automaticky neroste počet dnů s bouřkami a kroupami u nás. Mohou se ale vyskytnout ničivější kroupy kvůli nárůstu jejich velikosti a zesílení jejich účinku při větším větru. Na portálu Agrorisk (www.agrorisk.cz) můžete nalézt nejaktuálnější předpovědi abiotických rizik, včetně vysokých teplot a silného větru pro naše území pro jednotlivé katastrofy. Míra rizika je označena slovně a barevně, například vysoké riziko je označeno červeně.

Příspěvek vznikl za podpory projektu MZe NAZV-QK1910338 „Agrometeorologický systém včasné výstrahy biotických a abiotických rizik“.

Dr. Ing. Martin Možný
Český hydrometeorologický ústav

Portfolio rozšíří pomerančový olej

(dab) – Dohodu o distribuci produktu Essen'ciel pro italský a španělský trh podepsaly společnosti BASF a Vivagro. Essen'ciel je přírodní fungicid, insekticid a akaricid na bázi esenciálního oleje z pomeranče. V zemích, kde má registraci, je schválen pro ekologické použití, včetně aplikace do révy vinné, zeleniny, bobulovin, okrasných rostlin, plodin pro průmyslové využití a arboristiky.

Essen'ciel je jedním ze základních produktů společnosti Vivagro. Jedná se o kontaktní kurativní přípravek, který vysušuje hmyz s měkkým tělem a vzdušné organy patogenních hub. Kromě toho je základním nástrojem pro integrovanou ochranu proti škůdcům, uvádí tisková zpráva. „Biologická ochrana rostlin je důležitým krokem vpřed k další podpoře udržitelného zemědělství,“ uvedl Marco Moorfeld, viceprezident pro řízení trhu v Evropě ve společnosti BASF Agricultural Solutions. Dodal, že nová partnerství mají zásadní význam pro uspokojení rostoucí poptávky po biologických přípravcích, která je vyvolána potřebou snížit dopad zemědělství na životní prostředí a využívat pokroky výzkumu a vývoje v oblasti biologie a výroby. Společnosti BASF a Vivagro předpokládají rostoucí rozvoj trhu a očekávají, že v budoucnu budou své partnerství dále rozšiřovat.

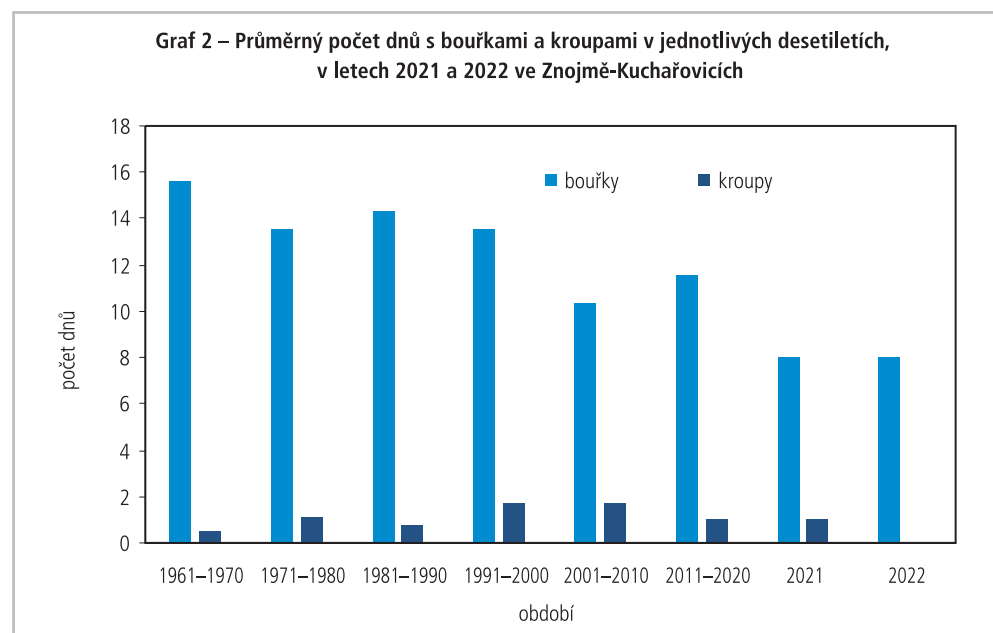
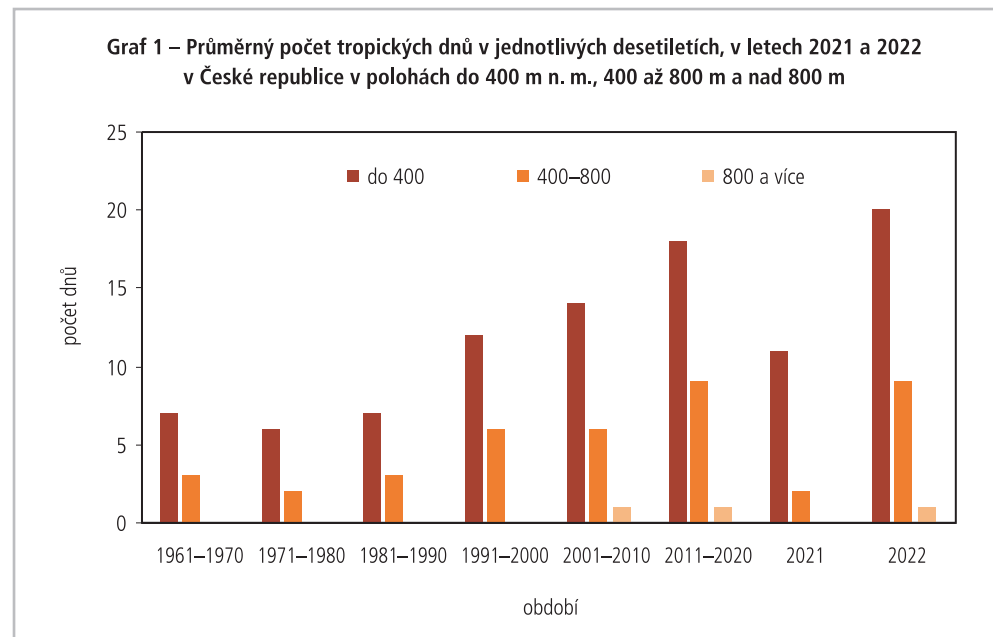

Přípravek na bázi pomerančového oleje lze využívat i do révy vinné
Foto David Bouma

Společnost BASF o tom informovala v tiskové zprávě s tím, že zejména pro ovoce, jako jsou jablka, hrušně a kdoule, představuje Essen'ciel alternativní přípravek pro biologickou kontrolu vzhledem k nedostatku insekticidních řešení. Přípravek doplní portfolio BioSolutions. Vivagro je inovativní francouzská společnost zaměřená na agroekologická řešení, kromě látek na ochranu rostlin nabízí také adjuvanty a listová hnojiva s biostimulačním účinkem.

Společnosti BASF a Vivagro předpokládají rostoucí rozvoj trhu a očekávají, že v budoucnu budou své partnerství dále rozšiřovat.

Společnosti BASF a Vivagro předpokládají rostoucí rozvoj trhu a očekávají, že v budoucnu budou své partnerství dále rozšiřovat.

inzerce

Podzimní ošetření řepky proti plevelům

Základem pro správné vzejití, vývoj a přezimování ozimé řepky je nejen dobře založený porost, ale také správný výběr herbicidní, regulačně-fungicidní a insekticidní ochrany. Innvigo nabízí hned několik možností podzimní herbicidní ochrany řepky s využitím účinných látek převážně s půdním účinkem, u kterých je možné navíc získat cenové zvýhodnění při jejich společném nákupu.

Předpokladem spolehlivého účinku půdních herbicidů je dobrá příprava půdy a dostatečná půdní vlhkost. V případě déle trvajícího sucha a vysokých teplot je nutné úměrně zvýšit aplikační dávky (až na registrované dávky). Druhou možností z nabídky Innvigo je použití postemergentních herbicidů, popřípadě kombinace obou variant (tj. pre a post).

Efactor 360 CS (klomazon 360 g/l) je nepostradatelným herbicidem hlavně pro eliminaci svízele přituly při preemergentní aplikaci v dávce 0,15–0,25 l/ha, ať už samostatně nebo s přípravkem Inventor 500 SC (napropamid 500 g/l) např. v dávce 1–2 l/ha (reg. dávka 2,4 l/ha), kdy tuto kombinaci můžete s výhodou použít i v OPVZ podzemní vody. Další možností je pre-

emergentní kombinace úč. l. klomazon + metazachlor.

Inventor 500 SC (napropamid 500 g/l) patří mezi osvědčené přípravky s nejdelším reziduálním působením, a to i za sucha. Jeho hlavní předností je vysoká účinnost na merlíky, laskavce, heřmánkovité a další obtížné hubitelné dvouděložné plevele. Potlačuje rovněž trávovité plevele a výdrol obilnin a oddálí tak aplikaci graminicidu. Redukuje výskyt sverepů v osevním postupu. Čím vyšší dávka, tím vyšší účinnost na trávovité plevele a výdrol. Napropamid je jednou z nešetrnějších herbicidních účinných látek vůči řepce. Lze ho použít i v OPVZ II. stupně podzemní vody. Jako náhradní plodinu v případě zaorávky řepky nelze na jaře použít jarní obilninu (při podzimní dávce nad 1,5 l/ha).

Na již vzešlou řepku můžete aplikovat Metax 500 SC (metazachlor) spolu s přípravky ZORRO 300 SL (pikloram) a Major 300 SL (klopyralid)
Foto archiv firmy

Metax 500 SC (metazachlor 500 g/l) zajišťuje spolehlivou ochranu proti širokému spektru dvouděložných plevelů a lze ho

použít po vzejití řepky (postemergentně) v dávce 1,2–1,5 l/ha (registrovaná dávka až 2 l/ha). Metax 500 SC je registrován pro

časné postemergentní aplikaci, jedná se však o standardní přípravek s účinnou látkou metazachlor. Postemergentní použití přípravku Metax 500 SC je výhodou při teplém a suchém průběhu léta a podzimu, kdy je často efektivnější aplikovat až po vzejití řepky. Lze ho využít i v pozdější fázi v tank-mixu s přípravky Zorro 300 SL (pikloram) a Major 300 SL (klopyralid), které lze použít i samostatně pro opravné zásahy. Zorro 300 SL lze použít do OPVZ povrchové i podzemní vody a je účinný mj. i na plevelnou řepu.

Proti trávovitému plevelům a výdrolu obilnin doporučujeme využít graminicidy s odlišnými účinnými látkami. Jsou to Investo 100 EC (chizalofop-P-ethyl) v dávce 0,4 l/ha a Kleo 240 EC (klothodim 240 g/l) v dávce 0,5 l/ha, který se aplikuje spolu

se smáčedlem Partner+ 0,5 l/ha (dodáván k přípravku za 1 Kč/l).

Pro regulaci a ochranu proti houbovým chorobám v řepce doporučujeme Bukat 500 SC (tebukonazol 500 g/l) v dávce 0,3–0,4 l/ha, tento navíc do 31. 8. se slevou 15 %.

Proti dřepčikům a květilce zelne lze aplikovat pyrethroidy Delmetros 100 SC/Koron 100 SC (deltamethrin 100 g/l, dávka 0,05 l/ha), které jsou bez ohlašovací povinnosti chovatelům včel.

Pro lepší zakořenění a připravenost porostu řepky k přezimování je výhodné aplikovat listová hnojiva Macoresco (Zn 80 g/l) v dávce 0,5–0,8 l/ha a/nebo Cropvit BMo (B 150 g/l, Mo 6 g/l) v dávce 1 l/ha.

Ing. Jana Dočkalová
INNIGO Agrar CZ s. r. o.